

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ
КУЧЕРЕНКО ІРИНИ МИКОЛАЇВНИ
(13 грудня 1956 р. – 13 липня 2012 р.)

13 липня 2012 р. на 56-му році пішла з життя **Кучеренко Ірина Миколаївна** – доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, провідний науковий співробітник Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.

Народилася Ірина Миколаївна Кучеренко 13 грудня 1956 р. у м. Києві у сім'ї робітників. Після закінчення у 1974 р. середньої школи № 8 м. Києва розпочала свою трудову діяльність у правоохоронних органах – працювала секретарем прокуратури Жовтневого району м. Києва, завідуючою канцелярією прокуратури Московського району м. Києва, інспектором Міністерства внутрішніх справ УРСР.

З 1976 р. по 1982 р. навчалася на юридичному факультеті Київського державного університету ім. Шевченка, закінчивши який, отримала диплом з відзнакою за спеціальністю правознавство, кваліфікація – юрист.

Після закінчення навчання працювала стажистом народного судді Мінського районного народного суду м. Києва, нотаріусом Київської нотаріальної контори № 1, консультантом відділу юстиції Київського міськвиконкому.

З 1985 р. і до останніх днів І. М. Кучеренко працювала в Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України (АН УРСР). З січня 1985 р. до листопада 1990 р. – на посаді молодшого наукового співробітника, з 1990 р. по 1993 р. – на посаді наукового співробітника, з 1993 р. до 2005 р. – на посаді старшого наукового співробітника,

з квітня 2005 р. і до останніх днів – на посаді провідного наукового співробітника Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.

Ступінь кандидата юридичних наук І. М. Кучеренко отримала захистивши у 1989 р. у спеціалізованій вченій раді при Харківському юридичному інституті ім. Ф. Е. Дзержинського кандидатську дисертацію на тему «Жилищні правові відносини в жилищному строительному кооперативі»

Ступінь доктора юридичних наук І. М. Кучеренко отримала захистивши у 2004 р. у спецраді Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України докторську дисертацію на тему «Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права».

Науковими інтересами І. М. Кучеренко були: цивільне, житлове, підприємницьке право. За період наукової діяльності Ірина Миколаївна написала близько 140 наукових праць, серед яких індивідуальна монографія, розділи та глави у колективних монографіях, науково-практичних коментарях, довідникових та енциклопедичних виданнях тощо. І. М. Кучеренко багаторазово ставала лауреатом премій на краще юридичне видання у номінаціях «Юридичний довідник», «Юридичні колективні монографічні видання», «Науково-популярні, науково-практичні і довідникові видання в галузі права» за конкурсом, оголошеним Спілкою юристів України, Лауреатом премії імені Ярослава Мудрого за підготовку та видання підручників для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти за конкурсом, оголошеним АПРН України і Національною юридичною академією України ім. Ярослава Мудрого.

З початку 90-х років минулого століття І. М. Кучеренко здійснювала наукове забезпечення законопроектних робіт, надаючи експертні висновки на проекти законів, надіслані до Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України Верховною Радою України, працюючи у складі робочих груп Верховної Ради України, міністерств і відомств зі створення проекту ЖК України, проектів Законів «Про основи державної житлової політики», «Про підприємства в Українській РСР», «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)», «Про господарські товариства», «Про державні унітарні підприємства», «Про акціонерні товариства», «Про корпоратизацію комунальних підприємств, що провадять діяльність у сфері водо-, теплопостачання та водовідведення», над проектом ЦК України, Класифікатором організаційно-правових форм господарювання та законопроектами щодо удосконалення названих та інших нормативно-правових актів.

І. М. Кучеренко неодноразово призначалась членом науково-консультаційної ради Верховного Суду України, науковим радником Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Ірина Миколаївна поєднувала наукову діяльність з науково-педагогічною і цим також внесла неоціненний вклад у розвиток цивільного права. Нею була підготовлена плеяда науковців – 19 кандидатів юридичних наук, які працюють у провідних навчальних закладах, наукових установах, органах державної влади. Доброзичливі, дружні та ділові відносини між Учителем і учнями зберігалися до останнього дня життя Ірини Миколаївни.

Ми завжди пам'ятатимемо Ірину Миколаївну як людину з безспірним науковим авторитетом, принципову, надійну, іронічну в полеміці навколо дисертацій, виконаних як у відділі проблем цивільного, трудового та підприємницького права Інституту, так і надісланих для відзиву з інших наукових установ та ВНЗ України.

Ірина Миколаївна часто виступала офіційним опонентом на захисті дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора юридичних наук. Десять років свого життя вона присвятила обов'язкам вченого секретаря спеціалізованої вченої ради при Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Вона була членом декількох спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій.

Ірина Миколаївна поєднувала наукову діяльність з викладацькою. З початку створення Київського університету права НАН України (Вищої школи права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України) і до 2008 р. Ірина Миколаївна викладала цивільне право, підприємницьке право. Крім цього, вона читала курси лекцій у Київському університеті туризму, економіки і права та інших ВНЗ України, Хмельницькому університеті управління та права.

І. М. Кучеренко не обмежувалась діяльністю науковця, викладача, а й безпосередньо вивчала потреби правозастосовної практики, оскільки з 1991 р. працювала на створеній нею приватній юридичній консалтинговій фірмі. Якість роботи І. М. Кучеренко як підприємця неодноразово відзначалася подяками Київського міського голови та Шевченківської районної державної адміністрації м. Києва.

Науковий, викладацький та практичний досвід Ірини Миколаївни став в нагоді багатьом її учням та колегам. У нашій країні постає Ірини Миколаївни відома і znana як серед наукової громадськості, так і в колі юристів-практиків, державних службовців, підприємців, які досягли професійної майстерності завдяки їй.

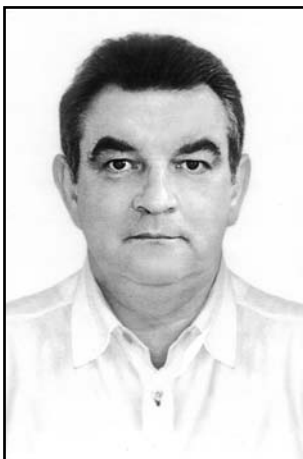
За вагомий особистий внесок у розвиток конституційних засад української державності, багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм у захисті конституційних прав і свобод людини і громадянина Ірині Миколаївні у 2009 р. Указом Президента України було присвоєно високе звання Заслуженого юриста України, а у 2011 р. Атестаційною колегією Міністерства освіти і науки України – почесне звання професора.

Ірина Миколаївна була людиною освіченою, шанованою, мала сміливість та наполегливість у науковій творчості. Друзі, колеги, рідні Ірини Миколаївни знали її не тільки як надійного і доброзичливого товариша, високоморального і принципового, вимогливого і справедливого колегу, а й як завзятого альпініста, гостинну господиню, вірну дружину, турботливу доньку, сестру та тітку.

У ці жалобні дні висловлюємо щире, глибоке співчуття рідним і близьким Ірини Миколаївни.
Світла їй пам'ять.

*Колектив Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України
Колектив Київського університету права НАН України
Редколегія «Часопису Київського університету права»*

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ШТЕФАНА СЕРГІЯ МИХАЙЛОВИЧА (3 грудня 1955 р. – 18 липня 2012 р.)

18 липня на 57-му році життя зупинилось серце визначного юриста, науковця та педагога, полковника запасу Служби безпеки України Сергія Михайловича Штефана. Пішла з життя талановита, сповнена енергії людина, весь науковий та викладацький шлях якого був присвячений вихованню нової генерації вітчизняних юристів.

Сергій Михайлович Штефан народився 3 грудня 1955 р. З відзнакою закінчив юридичний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, працював слідчим РВВС м. Києва. Після навчання в ад'юнктурі Київської вищої школи МВС успішно захистив кандидатську дисертацію на тему: «Провадження у справах про адміністративні правопорушення, повідомчі міліції». Працював на посадах викладача, доцента Київської вищої школи МВС (зараз – Національна академія внутрішніх справ), доцента Національної академії Служби безпеки України, професора Міжрегіональної академії управління персоналом, професора, завідувача кафедри теорії та історії держави і права Академії адвокатури України, завідувача кафедри конституційного та адміністративного права Київського університету права НАН України.

Сергій Михайлович вніс вагомий вклад у підготовку кадрів юридичної галузі, підготував значну кількість магістрів та аспірантів. Наукові праці С. М. Штефана, присвячені питанням виконавчого провадження, адміністративних правопорушень, сприяли глибокому вивченню цих гілок права декількома поколіннями студентів-юристів.

Всі, хто знав Сергія Михайловича, відзначали його принциповість, наполегливість, інтелігентність, доброзичливість. Смерть Сергія Михайловича – надзвичайно велика втрата для його близьких, колег, студентів. Пам'ять про Сергія Михайловича Штефана назавжди залишиться у наших серцях.

*Колектив Київського університету права НАН України
Колектив Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України
Редколегія «Часопису Київського університету права»*